

**4 – МАВЗУ: ҚИШЛОҚ
ХЎЖАЛИГИ
ИНФРАТУЗИЛМАСИ**

**1. Қишлоқ хўжалигида
инфратузилманинг моҳияти ва
аҳамияти**

**2. Қишлоқ хўжалиги ишлаб
чиқариш инфратузилмаси ва
унинг иқтисодий моҳияти.**

**3. Ижтимоий инфратузилма ва
унинг иқтисодий моҳияти.**

- Инфратузилма - иқтисодий ва ижтимоий такрор ишлаб чиқаришнинг меъёрий шароитларини таъминлашга қаратилган комплекс тармоқ ва ишлаб чиқаришлардир. У ишлаб чиқариш жараёнида пайдо бўладиган технологик, ишлаб чиқариш, иқтисодий ва ташкилий алоқаларни амалга ошириш йўли билан агросаноат мажмуининг самарали ҳаракат қилишга имкон беради.
- Инфратузилма жамият ишлаб чиқарувчи кучларнинг ажралмас қисми ҳисобланади.

Агросаноат мажмуи инфратузилмасининг барча элементларини тўртта белги бўйича қуйидагича гуруҳлаш тавсия этилади:

1. Ишлаб чиқариш жараёнига таъсири даражаси бўйича:

- Ишлаб чиқариш
- Ижтимоий

2. Ҳудудий белги бўйича:

- Халқ хўжалиги
- Регион
- Локал

3. Тармоқ белгиси бўйича:

- Тармоқлараро
- Тармоқ ичида

4. Функционал белгиси бўйича:

- Сфералар(соҳалар)
- Қишлоқ хўжалигига хизмат қилиш бўйича
- Маҳсулотни истеъмолчига етказиб бериш бўйича

Ишлаб чиқариш инфратузуммаси таркибига бевосита қишлоқ хўжалигига хизмат қилувчи қуйидаги тармоқлар киради:

1. Ишлаб чиқаришга мўлжалланган транспорт;
2. Таъмирлаш устахоналари;
3. Омбор ва совуқхоналар;
4. Коммуникация, почта ва телеграф алоқаси тизими;
5. Электр узатиш линиялари;
6. Техник хизмат кўрсатиш станциялари;
7. Илмий ишлаб чиқариш лабораториялари;
8. Ҳисоблаш марказлари;
9. Тайёрлаш, савдо корхоналари;
10. Моддий техника таъминоти;
11. Мелиорация ва ирригация иншоотлари.

Ижтимоий инфратузилма

**Корхоналарга ишлайдиган
бўлинмалар ва хизматлар**

Буфетлар, дўконлар

Дам олиш хоналари

**Ошхоналар, дала
тамаддиҳоналари**

Душлар, каммомлар

Тиббиёт пунктлари

Ишчиларга транспорт

Меҳнат муқофазаси хизмати

Ўқув комбинатлари

**Аҳолига хизмат
кўрсатадиган ташкилотлар**

Уй-жой коммунал хўжалиги

Маориф ва маданият

Спорт ташкилотлари

Тиббиёт муассасалари

Умумий овқатланиш

болалар муассасалари

**Аҳолини ташийдиган
транспорт**

Кир ювиш комбинатлари

$$XK = \frac{PMK}{MX}$$

Бу ерда, XK-ишлаб чиқариш инфратузилмаси харажатларининг қопланиши, сўм

PMK -қишлоқ хўжалигини пировард маҳсулотининг қиймати, сўм

MX-ишлаб чиқариш инфратузилмасининг яратишга қилинган моддий харажатлар, сўм